

Η Παύλεια Θεολογία

Ανθρωπολογία

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη

Επίκουρη Καθηγήτρια

Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

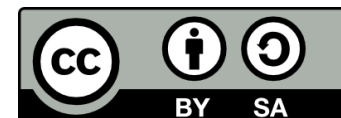

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

Ανθρωπολογία

Περιεχόμενα ενότητας

1. Εισαγωγικά
2. Βασικοί ανθρωπολογικοί όροι: σῶμα
3. Βασικοί ανθρωπολογικοί όροι: σὰρξ
4. Βασικοί ανθρωπολογικοί όροι: καρδιά
5. Άλλοι ανθρωπολογικοί όροι
6. Η νέα θεώρηση των ανθρώπινων σχέσεων

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Ανθρωπολογία

Εισαγωγικά

- Άμεση σύνδεση με τη σωτηριολογία
- Ο Παύλος ασχολείται με το θέμα της ανθρώπινης ταυτότητας: τι συνιστά την ανθρώπινη ύπαρξη;
- Αξιοποιεί παλαιοδιαθηκικές και ελληνιστικές ιδέες, τις οποίες συνδυάζει

Βασικοί ανθρωπολογικοί όροι: σῶμα

1/2

- Ουδέτερο περιεχόμενο -> δηλώνει τη σωματικότητα του ανθρώπου (π.χ. Α΄ Κορ 5,3· Γαλ 6,17) – άμεση σύνδεση με την ύπαρξη και την ταυτότητά του
- Αρνητικό περιεχόμενο -> συνδέεται με τη ροπή του ανθρώπου προς την αμαρτία (Ρωμ 6,6: σῶμα τῆς ἁμαρτίας· Ρωμ 7,24: σῶμα τοῦ θανάτου)
- Σε συνδυασμό με τη λ. «σὰρξ»: Ρωμ 8,9-13-> το σῶμα αναφέρεται στον ανθρώπινο εαυτό, στο πρόσωπο, ενώ η «σὰρξ» είναι μια ξένη δύναμη που προσπαθεί να το καταλάβει και να το κυριεύσει

Βασικοί ανθρωπολογικοί όροι: σῶμα

2/2

- Θετική σημασία:
 - το σῶμα δεν σχετίζεται μόνο με τις υλικές απολαύσεις και την τροφή
 - Κατοικητήριο του Πνεύματος (Α΄ Κορ 6,19) – θυσία στον Κύριο (Ρωμ 12,1)
 - Ο Θεός δοξάζεται στο ανθρώπινο σῶμα (Α΄ Κορ 6,20)
 - Ο άνθρωπος δε μπορεί να υπάρξει χωρίς το σῶμα του -> σωματική ανάσταση -> «σῶμα πνευματικὸν» (Α΄ Κορ) και «σῶμα τῆς δόξης» (Φιλ)

Βασικοί ανθρωπολογικοί όροι: σὰρξ

1/2

- Με ουδέτερη σημασία:
 - η ανθρώπινη κατάσταση (Γαλ 4,13· Β΄ Κορ 12,7· Α΄ Κορ 15,39)
 - Η συμμετοχή στο λαό του Ισραήλ (Γαλ 4,23· Ρωμ 4,1)
- Με αρνητική σημασία:
 - Όταν οι άνθρωποι στηρίζονται στις δικές τους δυνάμεις (Α΄ Κορ 3,1. 3)
 - Σὰρξ καὶ αἷμα (Α΄ Κορ 15,30· Γαλ 1,16)
 - Κατὰ σάρκα = η ζωή μακριά από τον Θεό ή αντίθετα με το θέλημά του

Βασικοί ανθρωπολογικοί όροι: σὰρξ

2/2

- Η απελευθέρωση από την κατά σάρκα ζωή γίνεται μέσω του Υιού «ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας» (Ρωμ 8,3)
- Με το θάνατο και την ανάστασή του ο Ιησούς απελευθερώνει τον άνθρωπο
- Σὰρξ / πνεῦμα ὄχι μεταφυσικός αλλά ιστορικός δυαλισμός (Schnelle)
- Το Πνεύμα βοηθά τον άνθρωπο να υπερβεί την κατά σάρκα κατάσταση

Βασικοί ανθρωπολογικοί όροι: καρδιά

- Με την παλαιοδιαθηκική σημασία:
 - Το κέντρο των αποφάσεων και συναισθημάτων του ανθρώπου -> απαιτείται περιτομή «έν πνεύματι ού γράμματι» (Ρωμ 2,29)
 - Ό,τι διαδραματίζεται στην καρδιά είναι γνωστό στον Θεό – ελέγχει τον εσωτερικό κόσμο του ανθρώπου (Α΄ Θεσ 2,4)

Άλλοι ανθρωπολογικοί όροι 1/2

- Νους: δηλώνει ολόκληρο τον άνθρωπο
 - Ο άνθρωπος προσέρχεται στον Ιησού Χριστό ως λογικό και σκεπτόμενο ον – η μεταμόρφωσή του αρχίζει από την ανανέωση του νοός του (Ρωμ 12,2)
 - Όχι εξ ορισμού ανώτερος – μπορεί να μεταμορφωθεί από τον Θεό
 - Στη λατρεία ο άνθρωπος προσέρχεται με τη λογικότητά του (βλ. το παράδειγμα της γλωσσολαλίας, Α΄ Κορ 14,14.19)
- Συνείδηση: η ευθύνη που έχει ο άνθρωπος ως λογικό ον
 - Όρος γνωστός από την φιλοσοφία
 - Ο ακριβής κριτής και μάρτυρας του ανθρώπου και των πράξεών του
 - Όλοι οι άνθρωποι διαθέτουν συνείδηση – όλοι έχουν ευθύνη απέναντι στον Θεό

Άλλοι ανθρωπολογικοί όροι 2/2

- Πνεύμα: το «εγώ» του ανθρώπου (Ρωμ 1,9)
- Α΄ Θεσ 5,23: όχι τριχοτομική αντίληψη του ανθρώπου – οι όροι περιγράφουν ολόκληρο τον άνθρωπο
- Πνευματικός: αυτός που προέρχεται κι είναι αγιασμένος από το Άγιο Πνεύμα
- Πνευματικό σώμα της αναστάσεως
- Ψυχή: δηλώνει τη ζωή του ανθρώπου (Α΄ Κορ 15,45)

Η νέα θεώρηση των ανθρώπινων σχέσεων

- Επαναπροσδιορισμός των ανθρώπινων σχέσεων εν Χριστώ:
 - Γαλ 3,26-28
 - Α΄ Κορ 7,21-24
 - Φιλήμονα
- Η ανθρωπολογική σκέψη του Παύλου συνυφαίνεται με τη χριστολογία, την εκκλησιολογία, την σωτηριολογία και την εσχατολογία του

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μουρατίδου Αναστασία
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

